

talt er ubegrænset, naar Tiden er tilstrækkelig lang, saa at selv et meget stort Land kan forsvinde fuldstændig for Bolgerne.

6te Kapitel handler om Kystliniens Udvikling ved Sænkingskyster; den oprindelig ganske tilfældige og uregelmæssige Kystform vil i det hele stadig blive mere og mere jævnet ud, og kun som rene Overgangsstadier kan der dannes mere uregelmæssige Kystlinier, f. Eks. ved Modsætningen mellem haarde og bløde Bjærgarter. Særlig Interesse har Skildringen af Dannelsen af de forskellige Slags Tanger eller Barrer, af hvilke der væsentlig skelnes mellem tre Klasser: »spit«, hvis ene Ende gaar ud i det aabne Vand, »bar«, som afgrænser en Fjord mod Havet, og det italienske Ord »tom-bolo«, der forbinder Øer med hinanden eller med Fastlandet.

7de Kapitel handler om Udviklingen af Kystlinien, naar Talen er om Hævningsskyster; i saa Fald danner Landet en meget svagt skraanende Flade, som forhindrer, at Bølgeslaget kan virke med fuld Kraft paa selve Landet, hvorimod den særlig bryder i en vis Afstand fra dette, hvorved der frembringes en »off-shore bar«, en Barre udenfor Kysten, afbrudt af Tidevandsrender. En saadan Barre er dog kun et midlertidigt Fænomen; efterhaanden som Bølgeslaget fordyber Bunden udenfor den, faar det Kraft til at fjærne den og derefter angribe Landet videre.

8de Kapitel, der handler om neutrale og sammensatte Kystlinier, er ganske kort og skal ikke her omtales nærmere.

9de Kapitel handler om Strandvolde, hvis Dannelse gennemgaas udførlig; der lægges særlig Vægt paa Muligheden af at bestemme, om hvorvidt man af en Række saadanne Volde indenfor hinanden kan slutte noget om, hvorvidt Landet nylig er hævet eller sænket, og der paavises en Mængde Fejlkilder ved en saadan Bedømmelse.

10de Kapitel handler om forskellige »mindre Former« ved Kystdannelsen; herhen hører en Dannelse, som næppe kendes i udpræget Form her i Landet, nemlig de saakaldte »beach cusps« (Kystspidser), ejendommelige takkede Former paa Forstranden, der kan strække sig vidt og bredt med samme indbyrdes Mellemlum afhængig af Bølgeslagets Intensitet. Endvidere de velkendte Bølgeslagslinier, hvis forskellige Former og Dannelsesmaade gennemgaas tilligemed de Slutninger, man kan drage af saadanne, naar de forekommer i de

geologiske Lag. Kapitlet afslutter med et Afsnit om Kystklitter.

Bogen er forsynet med en overvældende Masse Litteraturhenvisninger og en meget stor Mængde oplysende Figurer, blandt hvilke navnlig maa fremhæves de talrige særdeles vel udførte Tavler med Fotografier af de forskellige Kystfænomener. Alene paa Grund af disse bør Bogen kunne vinde Udbredelse blandt Ikke-Fagfolk; men for enhver, der enten som Geolog, Geograf eller Tekniker faar noget med Kystdannelser at gøre, maa den anses som en ganske uundværlig Haandbog.

O. B. Bøggild.

Knud Rasmussen: Grønland langs Polhavet: Udforskningen af Grønland fra Melvillebugten til Kap Morris Jesup. Skildring af den II' Thule-Ekspedition 1916—18. Gyld. Bogh. Nord. Forl. København og Kristiania 1919.

Knud Rasmussens omfattende Forskninger i Nord-Grønland vil være dette Tidsskrifts Læsere bekendt igennem flere Afhandlinger, hvori ogsaa Forfatterens videnskabelige Resultater er bleven udførlig omtalt. Ovennævnte Værk er en samlet Fremstilling, dels af den anden Thule-Ekspeditionens Færd, dels af ældre Forskeres i disse Egne, er altsaa samtidig med at være en Rejsebeskrivelse tillige en Slags Haandbog over de geografiske Foretagender i de Dele af vort nordligste Polarland. Ligesom Forfatterens tidligere Publikationer og Foredrag er fulgt med megen Interesse, saaledes vil nærværende Værk, der er skrevet for en større Kreds, uden Tvivl læses med godt Udbytte. Forfatteren har med sin flydende Pen været i Stand til at give os et levende Indtryk af den storslaaede Natur, den særlige Dyreverden, Livet paa de farlige Rejser og ikke mindst af de nordligste Polarbeboeres Færden og Tankesæt, som han med sin indgaaende Kendskab til det grønlandske Sprog har formaaet at trænge ind i.

Vi skal ikke her behandle Detaillerne i det 596 Oktavsider store Rejseværk, men kun bemærke, at det, foruden at være særdeles oplysende, tillige er en behagelig underholdende og stemningsfuld Lektüre, der sikkert vil vinde Læsernes Interesse. Værket er forsynet med en meget stor Samling gode og karakteristiske Illustrationer samt med et Kort over Ekspeditionens Arbejdsomraade. I Slutningen af Værket er givet interessante populærviden-

skabelige Afsnit om Plante- og Dyreliv af Professor C. H. Ostenfeld, Geologiske Iagttagelser af Stud. mag. Lauge Koch, og om Eskimoernes Vandringsveje af Forfatteren.

Der eksisterer nu en omfangsrig Literatur om Grønland, baade videnskabelig og populær. Til den sidste er Knud Rasmussens Bog et vægtigt Bidrag.
Ole Olufsen.

Ny Literatur.

(Indkommet til Det kongelige danske geografiske Selskab).

Evropa.

Danmark, Land og Folk, Bind I og II, 1919, ved Daniel Bruun, 4°, henhv. 664 og 716 S. med talr. Illustr., 11 Kort og flere Byplaner.

Norges Geografiske Opmåling, Kristiania 1919, 8°, 18 S. og 2 Kort.

Beretning om Norges Geografiske Opmålings Virksomhed i Tidsrummet 1. Juli 1917 — 30. Juni 1918. Kristiania, 1919, 4°, 25 S. og 6 Kort.

Det danske meteorologiske Institut: Magnetisk Aarvog 1917.

Handbuch für Reisende im Königreiche Dänemark und in den Herzogthümern Schlesvig, Holstein und Lauenburg 1824, von Eiler Hagerup Tregder, 8°, 522 S.

Island, Land og Folk, af Th. Thoroddsen, 1919, 8°, 176 S. med talr. Illustr. og 2 Kort.

Asien.

Houseboat Days in China, by I. O. P. Bland, 8°, 289 S. med talr. Illustr. og 1 Kort.

Amerika.

Paraguay, Handbuch für Einwanderer, von Genaro Romero, 1914, 8°, 48 S. med Illustr. og 1 Kort.

Polarlandene.

Grønland langs Polhavet 1916—18, af Knud Rasmussen, 4°, 596 S. med talr. Illustr. og Kort.

Forskelligt

Beretning om Corvetten Galatheas Rejse omkring Jorden 1845. 46 og 47 i 3 Bind, ved Steen Bille, Chef for Ekspeditionen, 8°, henhv. 495, 465 og 580 S. med Illustr. og 5 Kort.

Nogen træk av geografiundervisningens ældre historie, av Dr. Hans Reusch, 1917, 8°, 15 S.

Kort.

Norges Geografiske Opmåling: Kristiania	} 1:25.000
Landgeneralkart, Blad VI.	
do.	do. Rest.

Topografisk kart over kongeriket Norge:	} 1:100 000
Boksjø, Torsken, Hellmobotn, Salangen	
Kalkkavarre og Sværholt.	